

KURJER WARSZAWSKI

D. 28. Listopada — Rok 1840.
Sobota.

№ 317.

Jutro, Ś. Satornia.
Pierwsza Niedziela Adwentu.

N. PAN Ukazem do Rządząc: Senatu 4go z. m., raczył Naczelnikowi oddziału Kancel: Komissji Rząd: Spraw Wewnę: i Ducho: Królestwa Pols:, Kciu *Mieszczerskiemu*, nadać stopień Rady Koll: galejaego.

Wyszło z druku dzieło p. t. *Zasady Botaniki i Fyzyologii roślinnej*, ułożone podług znanego dzieła A. Richarda, przez S. *Pisul-wskiego* Magistra Filozofji. Do niego dołączonych jest 7 Tablic litografowanych, zawierających przeszło 160 figur. Detychezasowa cena prenumeracyjna tegoż dzieła podwyższoną zostaje do zł. 12. Główny skład dotąd jest u Autora, w pawilonie pałacu Kazimier: — (Art: na:). Szanowna Publiczności! ponieważ już dosyć wynalazków wypieku *bułek* i *Chleba* znajduje się w Warszawie, przeto ośmielałem się podać nowy mój wynalazek Chleba pod tytułem *Rzymeki*, z mąki żytniej, czystszej przez pytle amerykańskie mielonej, i w formach wypiekany, taki Chleb na pierwszych st: łach i w Restauratorniach do pożywania znajdować się może; przeto Szanow: Publiczności zachwalać nie myślę, gdyż to byłoby zbyt cennym, lecz pod jej opinię zostawiam. Cena chleba: mniejszy 15 gr., większy zł. 1; li tylko sprzedawany będzie codziennie w mie: szkaniu moim przy ulicy Piwnej Nr 113, obok Kosciola XX. Augustja: od strony Zamku. *Cwikel.* — Wczoraj w Red: Kurjera złożono zł. 5 od M. Z. dla Ochrony ubogich dzieci. Za Sakiewkę ofiarowaną dla Szkołki Tow: Dobro:, dają w Sklepie ubogich zł. 22; intro ostatni termin. — W czasie jutrzejszego Koncertu, JP. *Drejszok* wykona na Fortepjanie 6 dzieł rozmaitych, swojej kompozycji, na zakończenie Warjacje grane jedynie lewą ręką. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Ojcu Debiutantki* JP. *Jasiński* i JPanna *Damse*, a po *Sześciu Niewiniątkach*, JPanny *Paulina Straus*, *Garczyńska*, *Skrodzka*, JPP. *Cholewicki*, *Budzyński*, *Baldi*. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: zł. od 19 gr. 19 do 19 gr. 20. Listy wstaj:

zł. od 96 gr. 25 do 97. Listy za: nowe zł. od 96 gr. 8 do 96 gr. 18; kupon zł. 1 gr. 21 $\frac{1}{2}$.

Listy handlowe z *Wiednia* wczorajszą pocztą odebrane, potwierdzają wiadomość udzieloną onegdaj o wzięciu fortecy *Akry*.

Z *Petersburga* 7/20 Listopada. — 5/17 b. m. duża krasza po *Newie*, i komunikacja między głównem miastem a częściami zarzeczniemi była przerwana. O godz: 3 po połud: rzeka stanęła. Od czasu kiedy czynią się obserwacje, to jest od 121 lat, *Newa* tylko 13 razy stawała między 1 i 6 Listopada. W r. b. *Newa* przeszła 11 Kwietnia, przeto żegluga trwała przez dni 207. Tegoż 17go b. m. wieczorem, w przeciągu kilku godzin spadły w mieście tak obfite śniegi, że ustanowiła się wybor: na sanną i utrzymać się przy lekkich mrozach od 4 do 6 stopni.

Anglja. — Poseł *Austr: Xię Esterhazy* przybył znawu do *Londonu*; 17go b. m. miał być przedstawiony *Królowej*. — W *Wiednem* z pism angielskich czytamy: Z wiarogodnego źródła otrzymaliśmy wiadomość następującą: Konferencja londyńska wierna swojemu charakterowi jako pośredniczą między *Sułtanem* i *Baszą Egiptu*, przejęta życzeniem zabezpieczenia pokoju *Europy*, uchwaliła krok nader ważny, który też był przedmiotem ostatniej narady gabinetowej. *Admirał Stopford* ma ofiarować *Baszy* pomoc oraz pośrednictwo *Mocarstw* sprzymierzonych, dla zapewnienia mu dziedzicznego posiadania *Egiptu*, jeśli podda się bez odwłoki. W przeciwnym razie, obroty wojenne posuną się gorliwiej i nie ustają nawet w ciągu zimy. — *Pałki* 47my i 92gi z wyspy *Malty* odpłynęły do *Syrji*. *Admiralicja* zaciąga w *Anglii* majtków. — W dniach 13, 14 i 16 b. m. burze zrzuciły szkody na południowych brzegach *Anglii*. — W ciągu minionego kwartału gotówka londyńskiego Banku zmniejszyła się o 1,640,000 zł. — *Policja* are: szowała w *Dublinie* 22 osoby, w chwili gdy waj:

nowały się grą w tajnej szulerai. — Gazeta Czar ponawia zapewnienie, że sprawa wschodnia nie sdoła wzniecić wojny europejskiej. — Niedawno zmarły generał Straton zapisał edynburskiemu uniwersytetowi cały swój majątek, to jest 2,840,000 zł. — Gazeta nadworna ogłosiła 17go b. m. urzędowe doniesienie o rozpoczęciu blokady Kantonu. Taż gazeta zawiera raport Admirala Stopford datowany z dnia 1go z. m., i udzielający szczegóły o obsadzeniu Kaissy, Jaffy i Tsur. Podobnież gazeta nadworna ogłosiła raporty Komodora Napier (Napje). Skutki zwycięstw wojsk sprzymierzonych są wiadome. — Wielu oficerów służących w Syryi posnignęto na wyższe stopnie.

Francia. — 17go b. m. na posiedzeniu izby Parów, na którym znajdowali się Xię Orleański i wszyscy Ministrowie, wstąpił P. Barthe na mówcę i odczytał następujący adres z odpowiedzią na mowę tronową: „Najjaśniejszy Panie! Izba Parów zbliżając się do twego tronu, uznaje za pierwszą potrzebę podziękować Opatrzności, która po świeżem ochronieniu cię od okropnego zamachu i przez narodzenie się twego Wnuka Xcia Chartres (Szartre), dała nową rękojmię bezpieczeństwa i przyszłości naszych ustaw. Francja ufać chce ciem bezustannie zapewnianym z strony mocarstw Europy, dała nowy popęd owemu duchowi przedsiębiorstwa, owym spokojnym pracom, które są tak konieczne dla rozwinięcia się publicznego bogactwa i szczęścia narodu; gdy nagle przypadki ważne zerwały ową zgodność, na pozor tak dobrze ugruntowaną. W takich to okolicznościach, uchwaliła Wasza Królewska Mość zwołać izby wcześniej niż zwykle. Izba Parów dziękuje Ci za to postanowienie. Chciateś N. Panie abyśmy przyieli udział w naradach dotyczących się dobra narodu, i żądasz światłej współpracy większych ciał stanu, nim Rząd twój rozstrzygnie kwestje łączące się z wszystkimi interesami ojeziny. Traktat zawarty między Cesarzem Austriac, Królową Angiels, Królem Prus, Cesarzem Rosyjskim i Portą, celem uregulowania stosunków między Sultaniem a Baszą Egiptu,

oraz kroki w tej mierze uczynione, spowodowały Waszą Królewską Mość do przedsięwzięcia środków, któreby dozwoliły Francji z zupełną swobodą swoich obrotów, uważać bieg wypadków na wschodzie. N. Panie! polityka twojego rządu przez 10 lat działała z skutkiem pomyślnym, aby ochronić ludzkość od owych walk, które wstrzymują postęp oświaty, a których zgubne następstwa na długi czas daią uczuć się narodowi; ale godność narodu jest iego życiem; wiemy też ile godność Francji jest drogą sercu iej Monarchy. Francuzi powstałiby za twoim głosem, i zezwoliliby raczej na wszystkie ofiary, niż na poniżenie ich ojezyny. Spodziewamy się jednak, że polityka umiarkowana i nieinteresowana, powodowane będzie w gabinetach Europy, i że utrzymanie równowagi między Mocarstwami, zniweczy wypadki, któreby również mało Francję trwożyły, iak iej Rząd uczynił wszystko, co tylko jest zgodne z honorem, aby takowym zapobiedz.” Następne paragrafy adresu są tylko echem mowy tronowej, i nie zawierają nic ważnego dla czytelnika. Na posiedzeniu Izby Parów 18go b. m. przyięto cały adres większością głosów 110 przeciw 8. W ciągu 2 dniowych narad w tym przedmiocie, toczyły się ważne rozprawy wyjaśniające sprawę wschodnią. Pan Karol Dupin (Diupę) wynurzył mniemania, iż Syrya nie jest zbyt ważną dla handlu francuz. Hrabia Montalembert (Matalamber) dowodził, że Mehemd Ali uciemięzca swojego ludu, nie zasługuje wcale na pomoc Francji, odpychającej przyjaźń Sultana, który wszakże jest siłą podpora oświaty na wschodzie i prawdziwym dobroczyńcą swoich poddanych. P. Guizot (Gizo) zakończył rozprawy mową bardzo długą; podług zapewnienia Ministra spraw zagranicz., Mocarstwa wprawdzie uprzedziły Francję, że myślą o zawarciu traktatu celem rozstrzygnięcia sprawy wschodniej, ale sam traktat został podpisany bez iej wiedzy; mimo to, utrzymuje P. Gizo że Francja nie straci z swego wpływu w Europie, chociażby wytrwała w neutralności co do sprawy wschodniej. — Monitor zaprzecza iakoby Rząd

zaniechał dalszej organizacji wojska. — *Gazeta Prassa* donosi, iż część z dokumentów o układach w sprawie wschodniej, znikła z ministerstwa spraw zagranic: i dała do zrozumienia, że to nastąpiło za staraniem byłego ministerstwa, aby uniknąć przedstawienia niektórych dokumentów w izbach prawodawczych. — Byłe ministerstwo wydało 200 milionów franców nad budżet wyznaczony przez izby, a mianowicie 150 milionów na uzbrojenie 483,000 wojska, na materiały dla 900,000 wojska i na zakupienie 50,000 koni. Resztujące 50 milionów przeznaczyło na pomnożenie floty i na rozmaite prace fortyfikacyjne. — W skutek groźnego artykułu wojennego umieszczonego w dzienniku *Sporów*, papiery nieco spadły. — Komisja układająca adres z odpowiedzią na mowę tronową, obrała Pana *Dupin* (Diupe) sprawodawcą. — W *Monitorze* czytamy: 12go b. m. zawinęła flotta wschodnia przed *Tulon* do wysp *Hyeryjskich*, podobno dla odbycia kwartana. Dzienniki zwracają na to uwagę, że flotta otrzymała rozkaz do powrotu jeszcze od Pana *Thiers*; dziwią się przeto, że on oświadczył, iżakoby flota miała rozkaz odplynąć do *Alexandrii*. *Gazeta* uchodząca za organ Pana *Thiers*, odplisuje: Byłe ministerstwo wezwało umyślnie flotę do *Tulonu*, aby mogła tam łatwiej odplynąć do *Alexandrii*. — Ogromne ulewysprawiły znowu w obronie *Rodnu* i *Saony*. — Mnóstwo okropnych przypadków opisują gazety z powodu powodzi. — Hrabia *Aulaire* (S. Oler) ma być mianowany Posłem w *Londynie*, P. *Lamartine* Posłem w *Wiedniu*, a P. *Salwandy* Posłem w *Madrycie*. — Powódź znowu wstrzymała bieg pociągu z *Marsylii* do *Paryża*. — Sąd policji poprawczej skazał Pana *Bergeron* (Berżarę) za napad wykonany na Pana *Girardin* (Żywardę) na 2 letnie więzienie, na 50 fr. kary i na zapłacenie kosztów procesu.

Hiszpania. — *Gazeta nadworna* ogłosiła odpis Reiencji na manifest *Don Franciszka*, który rości sobie prawa do opieki nad *Donną Izabellą*, z przyczyny nieobecności jej Matki. Reiencja oświadcza, iż w sprawie tak ważnej wezwała Ra-

dy najwyższego Trybunała. — *Junta madrycka* rozwiązała się dobrowolnie. — Rozmaite pogłoski biegaia o podróży Królowej *Krystyny*; mówią, że Król Franc: przeznaczył swego syna *Xcia Aumale* (Omale) za małżonka *Donny Izabelli*. Inni zapewniają, że *Espatero* żałuje swego postępowania względem byłej Reientki, że do niej napisał, aby wróciła do prowincji *biskajskich*, dokąd chce wyruszyć z znaczną armją dla poskromienia *Junt*, w czem i armja franc: nad granicą *pirenejską* będzie mu pomocną.

Niemcy. — Wielu *Officerów* austriackich wieciechało z *Wiednia* do *Wenecji*, celem odplynienia do *Syrji*. Kilku *Officerów Pruskich* udających się do tegoż punktu, przedstawiono w tych dniach *Xciu Metternichowi*. — *Fregata* austriacka *Wenus* odplynie do *Syrji*, dla odsluzowania statku *Medei* potrzebującego naprawy. *Fregata Wenus* zabiera z sobą znaczny zapas amunicji, mianowicie rakiet kongrewskich, które okazały się lepsze niż od angielskich.

Turcja. — *Gazeta* angielska: *Czas* udziela obszerniejszych wiadomości z *Alexandrii*, datowanych 2go b. m.: Spodziewano się raportu o walnej bitwie między *Ibrahimem* Baszą na czele 15,000 *Egipcjan* i wojskiem sprzymierzonych, złożonych z 11,000, którzy zamysłali atak. — Od czasu jak *Wice-Król* dowiedział się że *Mocarstwa* życzą odwołania dymisji wydanej dla niego przez *Sultana*, uważają że *Anglicy* doznają nadzwyczajnej uprzejmości z strony *Baszy*, czego dał dowód zabezpieczeniem biegu pociągu angielskiej z *Indji*. — *Korrespondent* dziennika *Sporów* pisze: *Syrja* i jeszcze nie jest utraconą; wszystkie listy z tej strony zgadzają się, że w umyśle niestałych mieszkańców tamecznego kraju, zasła zmiana z szkodą wykonawców traktatu londyńskiego. *Ibrahim* obawia się bardziej chorób niż nieprzyjaciół, gdyż febra zaraźliwa grasuje w jego wojsku. *Armja* egipska pod jego dowódstwem złożona z 30,000 ludzi, zmniejszyła się prawie o połowę z przyczyny chorób, jako też z przyczyny wystania 2ch pułków mających zabezpieczyć związek z *Egiptem*. Ten związek nie doznał przerwy a strony nieprzyja-

ciot, ale raczej z strony rozbójników, którzy obdzierają podróżnych, napadają gońców, a depesze przedają najczęściej płaćącym. — Konsul francuz: P. Meloize (Meloiz) wrócił do *Bejrutu*; miasto nie jest tak zniszczone, jak mniemano. — Wice-Król nie myśli więcej o wystaniu floty; ale ją wzmacnia bez ustanku. — Admiraliowie *Stopford*, *Bandeira*, *Walker* i Komodor *Napier* (Napje) znajdują się pod *Bejrutem*; Anglicy opuścili miasto z przyczyny grasujących chorób; załoga *Bejrutu* składa się z 3,000 Turków. Europejczycowie którzy wrócili z *Cypru do Bejrutu*, żyją w nędzy, gdyż ani z morza ani zlądu nie mają dowozów. — *Mehmed Ali* obstaie uporczywie za obroną *Syrji*. — *Maronici* okazują jawnie swoje niezchęcenie z powodu uwięzienia starego Emira *Beszry*; uważają to za dowód nieufności z strony sprzymierzonych. Na czele niechętnych stanął Szeik *Abdallah*. *Ibrahim* oczekuje tylko póki Anglicy nie znują się ciągiem rozdawaniem pieniędzy między *Górali*, a wtedy myśli wykonać napad i odzyskać panowanie w górach. Były Emir *Beszyr* prosił aby pozwolono udać się do *Rzymu* lub do *Francji*, lecz Anglicy odmówili; wskazało mu tylko *Malte* lub *Angliję* za miejsce wygnania. Tymczasem bawi w *Sydonie* u Pana *Smith*.

Włochy. — Z *Rzymu* dochodzą niepokojące wiadomości o stanie zdrowia *Ojca Śgo*. — *Sardynja* uzbraja wszystkie twierdze nad granicą francuz; i szwajcarską, kompletne oraz pułki i artylerję.

Rozmaitości. — W teatrze francuz: przyjęło 17go b. m. z niepamiętnym zapamiętaniem nową Komedję *Skríbego* p. t. „Szlanka wody, czyli przyczyny i skutki.” Szlanka wody wylana przez *Xinę Malborough* na suknię Królowej *Anny*, z czego wynikły największe wypadki polityczne, stanowią treść tej Komedji niby historycznej. Szczególniej podobają się rozmaite wyrażenia mające związek z obecnym stanem polityki. — Rozsiąno w *Wiedniu* baletkę o zniknięciu 27 *Panien* mających około lat 16; przemądrzy odgadawcze mówili już o tem porwaniu, iż zrabowane *Panienci* uwieszono do harem *Sultana*. Podawano nawet liczbę znikłych *odalisek* do 22ch; okazało się

jednak później, że tylko jedna *Paniepka* znikła i to dość stara.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Tymofiejew Generał Lejtnant z Sewastopola; Bechtewiew Szambelan p. o. Gubernatora *Cywil*; z *Radomia*; *Krosiński Józ*; *Hrabia z Radziejowic*; *Starzyński Ign*; *Dzie*: z *Cedrowic*; *Morzycki Marc*; *Dzie*: z *Warzawowa*; *Leski Mich*; *Dzie*: z *Główna*; *Rudnicki Tom*; *Dz*: z *Piętna*; *Lesiecki Kac*; *Dzie*: z *Gołynia*; *Okecki Piotr*; *Dzie*: z *Grzymkowic*; *Wilski Jan*; *Dzie*: z *Tunik*; *Stobiński* i *Sadowski* *Artyści Dramatyczni z Radomia*.

DONIESIENIA.

Potrzebny jest UCZEN z *Prowincji*, do *CUKIERNI*, przy ulicy *Miodowej* pod Nr 483, mający lat od 14 do 15.

 W *Łomży* Skład *WIN* w najlepszych gatunkach, starych, po ś. p. *Józefie Nowińskim*, wyprzedaje się, gdzie takich częściowo i w większych partjach dostać można po cenie bardzo niższej. Ktoby sobie życzył takich nabyć, udać się raczy do *Pani Julji Nowińskiej*, w własnym domu zamieszkałej w *Starem Mieście*.

 W *Dobrach Jabłoni*, 3 mile od miasta *Radzyna* w *Gubernji Podlaskiej* położonych, jest na sprzedaż 500 *SKOPOW* owsem skarmionych.

Dziś rano zimna stopni 2. Wczoraj w połud: ciepła 2. **TEATR WIELKI.** Jutro 3 raz *Matężestwo tajemne. Tańce*.

TEATR ROZMAITOSCI. Jutro 35 raz *Xięzna i Paż*. 12 raz *Godzina małżeństwa*.

Dziś wieczorem w *Kawiarni* w domu *Lilpopa* przy ulicy *Bieleńskiej*, *PP. Krejtel* grać i śpiewać będą.

Jutro w *Ogrodzie Uruu* (*Ohma*) w *Salonie* za *Wolskimi* rogatkami, od godziny w pół do 4tej, do *Smej* grać będzie *MUZYKA*; w pół do 7mej grane będzie *Wielkie Popury Lannera* zwane *Melorama*.

Jutro na *Wiejskiej Kawie*, *Panny Krejtel* grać i śpiewać będą od godziny 3 do 6tej.

Dziś w *Gmachu Teatralnym* od ulicy *Wierzbowej*, w *Kawiarni*, *PP Noires* grać i śpiewać będą od godziny 4.

Dziś od godziny 6tej wieczorem, w *Kawiarni* przy ulicy *Długiej* Nr 586 *Lit: B.* w domu *Szambe: Nowakowskiego*, *familja Wintel Tap* grać i śpiewać będzie.

Jutro u *Rogaskiego* przy ulicy *Długiej* pod Nr 550. Śniadanie: *Paszet z zwierz*; *Zajac z roz*; z *safa*; *Kapłon z roz*; z *serdela*; *Kotlety ciele*; z *grosz*; i *marchew*; *Potrawa z pulard*, *Flaki 2kie*, *Pekellejsz z chrzanem* na *gorąco*, *Zrazy nelsonskie*, *Omlet biszkokto*; z *konfitorami*.

Jutro w *handlu Maiewskiego* przy ulicy *Bednarskiej*. Śniadanie: *Paszet z zwierz*; na *gorąco* *z sos*; *Zajac* z *podle*; *Kapłon z serdela*; *Polędwica z kapus*, *czerwona*, *Indyk faszeron*; *Potrawa*, *Kotlety z grosz*; i *Flaki z pulp*: